

Oglasi, pripolana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cijenika ili po dogovoru.

Novce predbroju, oglase itd. šalje se naputnicom ili poloznicom pošt. štedionice u Beču na administraciju lista u Puli.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu poštu predbrojnika.

Tko list na vrijeme ne primi, neka to javi odpravištvu u otvorenom pismu, za koji se ne plaća poštarina, ako se izvana napiše reklamacijae.

Cekovnog računa br. 847.849. Telefon tiskare br. 38.

Glavni urednik i izdavaatelj Jerko J. Šabotja.

U nakladi tiskare Laginja i dr. u Puli ulica Giulla 1.

Glavni suradnik prof. M. Mandić u Trstu.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

„Slogom rastu male stvari, a nesloga sve polkvari“ Narodna poštovnica.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi ne vraćaju se niti na tiskaru, a nefrankirani ne primaju.

Predplata sa poštarinom stoji 10 K u obće } na godinu
5 K za seljake } nagodnan
ili K 5-- , odnosno K 2-50 na pol godine.

Irvan carevine više poštarina. Plaća i utužuje se u Puli.

Pojedini broj stoji 10 h., zaošali 20 h., kolj u Puli toll irvan ite.

Uredništvo i uprava nalazi se u „Tiskari Laginja i dr. V. Glušića“ br. 1. tamo neka za naslovljuju sva pisma i predplata.

Apsolutizam u Hrvatskoj i Istra.

po sloznom nalogu Beća i Budimpešte Slavko Cuvaj, piše groznu i sudbonosnu stranicu u povjesti našega naroda. Poznat nekada po servilnosti prema gore i okrutnosti prema dolje, jedino čim se je isticao tijekom svoga službovanja, izvučen je taj opskurni individuum iz zaslužene zaboravi i sada dolazi u Hrvatsku u svojstvu komesara, opskrbljen po njegovom vlastitom prizoanju (to mu vjerujemo) sa neograničenom punomoći, da uguši pokret Hrvatske za očuvanje i stećenje pravā zakonom joj garantovanih. Hrvatsku je lišio svih ustavnih prava i građanskih sloboda. Na mjesto tih svetinja, koje sačinjavaju to meļj svake moderne države, instalirana je u Hrvatskoj samovoljna tiranina i bezakonje koje revno provadja četa bezdušnih Cuvajevih pretorijanaca. Ona iluzorna sloboda i štampae, koja je do sada u Hrvatskoj vladala, ukinuta je i uvedena preventivna cenzura, kakovu ne nalazimo u povjesti najcrnijih despotija; novine se na najnevjerojatniji način sikaniraju te usljed toga ili moraju da prestanu izlaziti ili se sele iz Hrvatske a što je najgore ne smiju da kritiziraju na nikakav način one nesnosni odnosaje. Ukinuta je svako pravo sastajanja i izdane različite drakonske mjere, medju kojima je najpodlija ona, da se ne smiju širiti nikakove vijesti o promjeni sadašnje uprave zemlje te da se dotičnik mora odmah uhapsiti i predati sudu, da ga sude suci, koji moraju svoje sveto sudačko uvjerenje žrtvovati samovolji tirana. U jednu rječ u Hrvatskoj su stvoreni takovi odnosaji, da gorih nije bilo ni u vrijeme turske despotije. Hrvatska je dovedena do očaja i zato jedino je što od nje možemo tražiti, da miruje, jer je očaj rdjav savjetnik a svaki nepromišljen ili čak krvavi korak naroda služio bi samo za to, da se sadašnje iznimne mjere opravdaju i da se nadje izliza za nove operacije na štetu Hrvatske, koje sigurno imaju na umu oni kojim je povjerena uprava one mile i nesretne naše zemlje.

Hrvatske mase to regbi instiktivno osjećaju i miruju. To nas tješje, jer smo uvjereni, da taj mir ne znači apatiju naroda, prouzročenu usled silnih borba, nego da je to mir disciplinirana naroda, koji vjeruje u svoju anagu i nepobjedivost, koji zna, da ga se dekretima i nasiljem ne može unštiti, da je taj mir preteća novih uspješnih borba i pobjeda, čiji će dionik biti cio naš narod.

Obranu Hrvatske za sada moraju da uzmu u svoje ruke Hrvati koji vanka Hrvatske živu. Tu veliku i častnu zadaću oni će znati, morati i moći ispuniti.

Čuje se iz Dalmacije utješljivi glas trublja, koja na okup pozivlje. Razvija se narodni barjak i ispod njega već se sakupljaju pristase svih patriotskih stranaka. Stranacko razlike izčepravaju i moraju izčeznuti, kada su na kocki tako veliki za-

jednički interesi i kad se radi o spasu matere zemlje. Salus patriae suprema lex. Uz Dalmaciju i sa Dalmacijom mora i Istra da koraca. Hrvati Istre očekivaju nestrpljivo glas svojih vodja na zajedničku akciju svih Hrvata, koji ne će da žive posebnim regijonalnim životom. I istarski Hrvati kako i Banovci jednako osjećaju bol prouzročenu nozom, koji je kleta ruka zabolala u najosjetljiviji dio narodnog tijela. I kada se Hrvatskoj ni jauknu ne dopušta, jauknimo mi, da se bulni krik čuje i vanka granica ove monarhije.

Zapučinimo svi skupa promišljenu, ozbiljnu i muževnu akciju za Hrvatsku, nastojmo joj svim ustavnim sredstvima pomoći a zaboraviti se ne smije u toj akciji, da se cijeli ovaj skandal donese pred forum kulturne Evrope, neka ova vidi, kakove se forme vladanja upotrebljavaju prema jednom kulturnom narodu u punom svjetlu dvadesetoga stoljeća.

Tu akciju narodnih vodja cijela hrvatska Istra od njih očekiva. Sada je na njima riječ, koju hoćemo čim prije da čujemo. Svako otezanje može bit sudbonosno za cio naš narod a šteto za onaj dobar glas koji je Istra znala da steće u kolu hrvatskih zemalja.

Pogled po Primorju.

Puljsko-rovinjski kotar:

Svečana proslava 100-godišnjice biskupa Dobrilo u Puli. U utok 16. t. mj. na dan 100-godišnjice rođenja našeg velikog biskupa i preporditelja istarskih Hrvata dra Jurja Dobrilo, proslavili smo i mi ovdje u Puli ako i čeđno a onlo iskreno i odano spomen na oca istarskog kmeta.

U jutro prisustvovala su sva djeca družinih skola svečanorj misi u crkvi Majke Bozje u Survama, dok se djeci već prvih dana predavalo i tumačilo o velikom biskupu i uspomeni njegovoj. Tog dana imala su djeca svih puekih javnih hrvatskih skola praznik.

Na večer je Hrvatski Sokol u Puli uz sudjelovanje hrvatskog pokrajinskog kazališta, koje je te dana gostovalo u Puli, priredio u dvorani Narodnog doma svećanu akademiju. Toj akademiji prisustvovao je veliki broj našeg naroda tako te je dvorana i galerija bila puna.

Akademija je počela proslavom „Na tadjem pragu“ od g. R. A. Dinulovića, sastavljenom haš za tu večer, sa spomenom na velikog našeg biskupa, koji proslavio je krasno recitirao odlični član kazalištne družine g. Hajdusković. Iza tog prikazane nam svojim hjeplja umjećem i majstorski gg. Nikolić i Radović potresni prizor iz drame „Posljednji Zrinjski“ kad je Fran Bukovački našac mladog Ivana Zrinjskog, sina mučenika kneza Petra Zrinjskoga. Krasan prizor pod naslovom „Kus rođjene grude“, kako mladi Ivan Zrinjski u zatoču

uzdiše za rođjenom grudom — domovinom, a Bukovački mu predaje šaku rođjene zemlje — Hrvatske. Gledajući taj prizor u svima nam se probudio osjećaj i spomen na velikog biskupa, koji je prvi ustao da kus ove svoje rođjene grude, hrvatske Istre onda još uspavane, povratio materij zemљи — Hrvatskoj.

Ova lijepla akademija završila je krasnom komedijom od Galline „Tako ti je u tom svijetu dijete moje“ ili „Marietta“. Tu je gđja Lianka kao Marietta stekla sve simpatije prisutnog občinstva svojom krasnom igrom.

Budi ovoj odličnoj kazališnoj družini izrečena velika hvala, što je u velike doprinešla, te smo onako dostojno proslavili god rođenja od jednog vieka našeg preporditelja, oca i velikog nezaboravnog pastira dra Jurja Dobrile. Slava, do vieka slava neumrlom biskupu!

Gostovanje Hrvatskog pokrajinskog kazališta u Puli. Od prošlog četvrtka smo priredilo je naslovljeno kazalište (pordružnica kr. hrv. zemaljskog kazališta u Zagrebu) pod ravnateljstvom stalnog člana kr. hrv. zem. kazališta u Zagrebu gosp. Mihajla Markovića, sedam predstava, i to „Duše“, „Proletno jutro“ i „Marietta“, „Mali čokoladarić“, „Smrt majke Jugovića“, „Svijet“, „U Dolini“, a u utok u proslavu 100-godišnjice rođenja velikog biskupa Dobrile svećanu akademiju sa proslavnim predstavom fragmenta („Kus rođjene grude“) iz drame „Posljednji Zrinjski“, sastanak izmedju Ivana Zrinjskog i Frana Bukovačkog.

Umjetnička vršnoća celokupne družine ovog kazališta nam je bila od prije već poznata po sjajnim uspjesima, koje je družina postigla u drugim mjestima naše domovine, a umjetničku vrijednost pokazali su nam tekoni ovih večeri i ordje u Puli, što vrlo rado konstatujemo. Vrlo daleko bismo zašli, kad bismo htjeli iznesti zasluženu vrijednost svakog pojedinca, tek nam budi dozvoljeno, bez omalovažanja nespomnutih, istaknuti od dramskog osoblja gđu Lyanka, gđu Stipanović, gđu Hajdusković, gđu Dörr, a od muških gg. Hajdusković, Lyanka, Radović, Nikolić. Osobito jednodušni pohvalni glas naše publike ide gđu Lyanka, koja je osobito u „Marietti“ (Cosi va il mondo, bimba mia) i u „Proletnom jutru“ na mah osvojila publiku. Nije ni čudo, jer ona je u tim komadima haš u svom elementu. Uz nju dostojno stoje gg. Hajdusković i Lyanka.

Obćinstvo je za to svake večeri davalo oduska burnim povlajdivanjem zbog liepeg umjetničkog igranja celom osoblju. Mi pak i ordje posebice tumačec osjećaje našeg občinstva najsrdčajnije zahvaljujemo svoj družini na umjetničkom užtku, što nam ga pružio kroz ovo sedam večeri, te vraćamo posebnu pozornost našeg naroda na ovu umjetničku kazališnu družinu u Pazinu, gdje će u Narodnom Domu kroz šest večeri gostovati od 18. do 23. ovog mjeseca.

Ove kratke poteze ne možemo pak svršiti a da pristom ne pokažemo ponovno na našu staru ranu, kako su nekoji haš od naše inteligencije propustili pohadati ove predstave, čime su opet pokazali slab primjer našem narodničkom narodu, koji je u pohvalnom broju sve večeri prisustvovao predstavama. Nadamo se, što je propušteno sada, da će se u buduće popraviti.

Lahko biti darežljiv sa ukradjenim novcem. U jednoj polemici sa mjestnim njemačkim listom obećaje glasilo kamorre istom listu spomen-ploču u Narodnom Domu. Glasilo kamorre odgovaralo, da uprava Narodnog Doma nebi dopustila postaviti takovu ploču, koja bi dolazila od kamorre, jer bi i ta ploča bila kupljena ukradenim novcem sa občine.

Liepi prijatelj. Giornaleto od 6. o. t. mj. piše, da je neki prijatelj Laginjev dao prvi na parobrodu „Istria“ 1 K za Lega nazionale.

Kamorrin libel imao se izraziti jasnije o tom prijatelju Laginje, naime je li taj „prijatelj“ Talijan ili Hrvat. Ako je Hrvat, onda taj „prijatelj“ sigurno nije ne samo prijatelj Laginjev, nego nije dostojan prijateljstva ni jednog poštenog Hrvata. „Prijatelj“ Laginjevi ako su Hrvati te davaju prinose za zloglasnu i nemoralnu Legu nazionale, to su „prijatelji“ i Hrvati na puff!

Zahvala. Zaključujući račune ovogodišnjeg plesa priredjenog u Puli u korist družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru, koji će biti tiskani i doprinosiocima dostavljeni, potpisani se odbor časti ovim putem da najtoplije zahvali svim onim p. n. gospodjama, gospodjicama, gospodi i korporacijama, koji su hvalevrijedno zauzimanjem i novčanim doprinosima doprinijeli, da je uspjeh plesa u financijalnom i moralnom pogledu bio povoljan.

Odbur za priredjenje plesa u korist družbe sv. Ćirila i Metoda za Istru.

dr. Rudolf Pederin, Josip Radović, predsjednik. tajnik.

Iz Kanfanara. Od nekoliko vremena ovamo čita se više toga u vašem cijenjenom listu iz naših strana, a to sigurno za to, što se približavaju občinski izbori. Čuje se, da se i naš poznati Košara osobito sadn miće i ugovara sa našim uvaženijim ljudima e kako bi si osigurao tajničko mjesto u našoj občini. Reč bi, da mu nije puno stalo ni do Talijana, jer predmudjeva, da ga oni uz svu dobru volju ne mogu spasiti, i s toga se on prijatelji tamo, gdje znađe, da će nadvladati većina.

Tako je lizao i prijatelji i godine 1908. kad se imalo imenovali občinskog tajnika, te je tom zgodom pisao jednom našem občinskom zastupniku pismo sljedećeg sadržaja:

Veleštovani gospodine. Ovime se obracam Vašu Štovanu osobu, sa molbom da mi oproštiti izvodi da uzimljenjem slobu da Vas upoznam razumjećem moje ćudnosti i to:

Istina je da sam bio u svoje mladje dane u socijalističkoj stranki, ali kada

ma počeo razumiti da ova meni ništa ne koristi, ma da mi škodi, oduleđače sam se od iste. Nije istina kako nekoji veruju da sam bio njegov u talianskoj stranci, tj. protiv hrvatskoj, i to ne mogu ni da bodem jer onda bi morao pljuvati protiv sebe, jer moje majke jezik je hrvatski, i takov treba da budem i ja.

Pošto Stovani Gospodine se radi u ime-novstvu običnoga tajnika a i ja sam među ostalim molitelj tog mjesta, molim Vašu Poglavitu osobu, da se zauzme na sjednici koja će se držati u toj stvari za to, da ja mogu doći izabrani; jer sam stalno da Vaše riječi mnogo vriede; a obćajem Vam da ću biti postea, i da ću maktivno raditi za dobrobit naroda i uvijek podpomogati Vas Stovani Gospodine u svakoj prigodi.

Ja poznam potpuno u pismu i govoru hrvatski i talianski jezik; te imadem dostatne prakse bilo pisarničkog posla, bilo administrativnog.

Svatako u potpunosti nadi, da ću biti primljen u okvir od Vas Stovani Gospodine da sam ja pripadnik te občine, da je moj otac starac i sljep te da neima njekoga osim mene, tako da bih ja bio bliku njega bim ga mogao pomoći njegove starosti; da moj otac plaća porez i da je odbornik od hrvatske stranke.

Na veštovanjem

Zahvaljujem vam se unaprijed i biljetini odani Vam

Matko Košara.

Pali 5. marca 1908.

Po tome pismu možete braća kantarci, koji ja još ne poznate a i ostala javnost razabrati i prosuditi, kakav je to čovjek, ako ga se može u obće tako nazivati. Taj se beznačajnik usudjuje s nama prijateljiiti usprkos toga, da nam od početka svoga boravka u nas čini raznih nepravda i nezakonitosti, u samoj namjeri, da nekoje naše prevari, da ga ovi zagovornaju i da mu održe poziciju u nas. Ali neka bude uvjeren, da će mu se ovaj posao izjaloviti, jer, kad ga neće kompetentne vlasti maknuti od nas, naći ćemo mi sredstva za to, i to u nasoj slozi, koju ćemo dokora pokazati.

O ovom nitkoviću, nekoristi i od Boga naruženom objektu ne isplati se pisati u obće, ali htjeti smo, da iznesemo ovo pismo na javu radi toga, da upozna i šira javnost za čelik značaj toga nesretnoga stvora.

(Ovom prilikom preporučujemo svim našima, da ne paklaju i ugovaraju s Talijanima ovoga puta, jer ćemo i najmanje šaranje svakoga od naših bezobirce izničiti na javu s potpunim imenom i takvog izdajicu ožigosati žigom sramote.)

U gliba laži — a pravda se Ipak pokopava. Talijanski libelistički listovi „Il Piccolo“ i „Il Giornaleto di Pola“ tako su se ugillbili u laži, da njim se čini velikim čudom pisati istinu o nama Slavenima Istre. Tako su onomadne donieli složno debelu laž, da je jedan sudac u Puli preslušao neku stranku protiv volje iste u hrvatskom jeziku i u tom jeziku sastavio zapisnik. Tu gnjuvanu laž, dostojnu tih libella, ne trebamo tek pobijati, jer svatko znade, da toga naki sudci ne čine. Mi slučajno poznamo tu stranku i znamo da bolje govori hrvatski nego talijanski; znamo, da je tom prilikom na sudu u Puli govorila i iskazala sve u hrvatskom jeziku; znamo također, da je na višem sudu u Rovinju govorila talijanski (valjda ne za to, što gg. suci savjetnici na tribunalu u Rovinju ne znaju hrvatski); znamo da ta stranka nije prosvjedovala, što ju je sudac u Puli preslušao u hrvatskom jeziku; znamo, da je u ime te stranke protiv hrvatskom zapisniku prosvjedovao odvjetnik Talijan u Rovinju; znamo, ako je stranka bila sporazumna a prosvjedom tog odvjetnika Talijana, tko ju je nabukao. Uobće ako je talijanskoj sinjoriji u

tome što krivog učinjeno, zašto ne zatraži disciplinarnu istragu protiv tih sucu. Toliko o toj laži libellista.

Nu nama tim povodom pada na pamet pored inih sitnih nepravda, što se sa strane talijanskih sudaca nanose našem narodu u jezičnom pogledu, ova par razmatranja. Porotne rasprave sa hrvatskim strankama drže se u Rovinju još uvijek pomoću tumača, koji porotnicima prevodja što stranke izkažu. Sudac Talijan, nepoznavaoć hrvatskog jezika, više puta izsiljuje hrvatske stranke, da s njime talijanski govore i u tom jeziku zapisnik sastavi. Čitali smo jednom, kako je prigodom jedne rasprave u tribunalu u Trstu predsjednik senata *sabranio jednom talianskom odvjetniku, da svog klienta brani u slovenskom jeziku*, jer da njegov klient nerazumije taj jezik. A što se s nama dogadja danomice u Puli i Rovinju, a da ne spominjemo ostale sudove Istre. Tu vidimo, osobito u Rovinju, da hrvatska stranka nikad ne razumije svoga braniitelja a počesće niti sucu. Ipak se još nije dogodio slučaj, da bi predsjednik rasprave zabranio talijanskom odvjetniku braniti hrvatsku stranku talijanskim jezikom. Dapače, dogodio se baš nama ovaj absurd, moguć samo na sudovima u Istri, posebice na tribunalu u Rovinju.

Prigodom jedne porotne rasprave došlo je bio tribunal u Rovinju našem uredniku uredovnog branitelja Talijana, premda je naš urednik u odnosnom predlogu izričito zatražio, da mu se dodieli uredovnog branitelja koji može i hoće braniti ga u hrvatskom jeziku, jer da će se on na raspravi služiti jedino hrvatskim jezikom. Naš urednik je odklonio takovog branitelja, nu tribunal mu ga uporno narivavao, jer da nema drugoga. Do rasprave nije došlo, te je tako to pitanje ostalo neriješeno.

Imali bismo još puno toga iznieti o „pravdnosti“ istarskih sudova u pogledu našeg jezika kod istih, ali za dans neka bude i ova mala sličica prikazom istarskog sudstva. Pridrżajemo si tek za zgodno vrijeme iznijeti jednu lijpu sliku predsjednika rovinjskog tribunala g. Čovaz-a, kako on istinito i pravdoljubivo znade popriliti hrvatske predloge na najvišje sudište u Beč za delegaciju porotnog sudišta u Rovinju. I time za danas svršavamo.

Za glazhu u Medulinu. Za glazhu „Hrv. Sokola“ u Medulinu, darovali su: g. dr. Iv. Zucco K 30—, u ime Božje K 20—, ukupno K 50—. Hvala im.

Lošinjski kotar:

Veliki Lošnj. (Proslava 100 godišnjice biskupa Dobriše). Na 14. o. mj. predavalo se na poziv mjesnog učiteljstva o velikom biskupu Dobrišu. Naroda se sakupio veliki broj. Prvi je progovorio dr. Antonić, pozdravivši mješćane, potaknuo ih da ne spavaju, da se probude, da čuvaju svoje hrvatsko ime. Don A. Fabijančić preporučio je narodu, da sledi put, kojim je išao biskup, te da neće tim putom nitko zaspati. Učitelj Jelavić prikazao je u kratko povjest Istre sve do dana današnjega. Učitelj Sorić govorio je o životu i radu biskupa Dobriše. Narod je velikom pažnjom slušao govornike, te na koncu uzključnuše „Slava biskupu Dobrišu“.

Na 16. o. mj. družbina je škola imala praznik, te su djeca za svojim učiteljima prisustvovala sv. misi, koja se obdržavala u samostanu sv. Josipa i to glagoljska. Preko mise pjevali su učenići i učenice družbine škole. I tako proslavismo i mi tih i mirno 100-godišnjicu rođenja biskupa sjećajući se one „Rod bo samo koji mrtev stoji, na prošlosti budućnosti si snuje“.

Voloski kotar:

Mošćeničko-bersečka muska potružnica sv. Ćirila i Metoda u Mošćenicama obdržavala je dne 8. tek. mjeseca svoju III redovitu glavnu skupštinu, na kojoj bijahu izabrani u odbor sljedeći članovi:

Predsjednikom veleć. gosp. Ivan Ziganato, župnik, Mošćenice; zamjenikom gosp. Josip Perić, mehaničar, Mošćenice; tajnikom gosp. Cvjetko Rubinić, Mošćenice; zamjenikom gosp. Juraj Barković-Loškić, Berseč; blagajnikom Ante Kukić, ravnatelj, Mošćenice; zamjenikom Nikola Pajalić, ravn. učitelj, Berseč.

Ispiti osposobljenja za učiteljsku službu. Pismeni ispiti osposobljenja za opće pučke i građanske škole započeti će pred ispitnim povjerenstvom u Kastvu dne 6. (šestoga) maja 1912. u 8 sati u jutro.

Molbenice s prilozima (svjedočba ispita zrelosti, opis života, dokazi dvogodišnjeg službovanja na školama s pravom javnosti), neka se na vrijeme pošalju preko dotičnoga c. kr. kot. školskog vijeća ravnateljstvu ispitnoga povjerenstva u Kastvu.

Lovran 13. aprila 1912. Neka lovran-skom občinom upravlja par doklaćenih izrođa, koji si umišljaju, da u njihovim žilama teče kalebreška krv, neka zaglupljuju lovransko pučanstvo svim mogućim bezgrižnima, prikazujući mu hrvatstvo kao neko strašilo, neka mu slobodno nabrojaju sve talijanske nedaće, sve talijanske nevolje i sve talijanske grozote i iste prodavaju kao muku iz hrvatskoga mlina, koju bi i ono moralo mijesiti, kad bi se priznalo onim, što jest — hrvatskim narodom, ipak i sami neizravno priznavaju, da je lovransko pučanstvo hrvatsko, jer i na obćinskim sjednicama moraju hrvatski govoriti, kao u cijelome Lovranu ne mogu dati izabrati ni svoje talijanske vijećnike, koji bi znali talijanski. Gospodo na upravi lovranske talijanske občine, kad već mrzite hrvatski jezik, zašto se njime služite u vašim najsvetcanijim prigodama? A vi gospodo vijećnici lovranske občine, koji po domaću govorite, zašto pustate da na obćinskim sjednicama pišu vaše sluge, koje su skupo plaćene, onako, kako one hoće, a ne onako, kako vi govorite.

Kad ne mogu lovranski oci domovinu sa svojim „časnim“ oružjem — osar tutto — da učine od lovranaca čistokrvne kalebreze, hoće da dadu Lovranu talijansko obilježje barem na vanjski način, hoće da u Lovranu crjela barem talijansko evijeće — nečistoća. Usljed Lovranske nečistoće mnogo je stranaca odprhnuo iz Lovrana, da širom Europe raznezu slavnu lovransku upravu, koja čak i privatnicima brani, da očiste i poprave obćinsko zemljište ili staze na vlastiti trošak. Školska djeca moraju u školu kroz javni zahod. Da i dadu kada očistiti koji kanao, djubre mora ostati na cesti itd. Na veliki petak svečana procesija ide na maleni huncič zvan Kalvarija, pa je i tom prilikom morao pobožni narod gledati oko samih križeva na vrhu kalvarije — čovječje iznitično. Barem da se je gosp. župnik pobrinuo, kad već od mjesnići duž-davca nije se čemu lijepomu i dobromu nadati, da kalvarija bude na veliki petak uređjena ili barem čista. Na žalost — riba smrdi od glave. Dao Bog, da se lovranske riburine sto prije usmrde, pa da ih onda spržimo u lovranskom krematoriju za smeće, da ne okuže cijeli Lovran.

Pazinski kotar:

Hrvatsko pokrajinsko kazalište u Pazinu. U četvrtak 18. t. mj. došlo je u Pazin hrvatsko pokrajinsko kazalište (područnica kr. hrv. zem. kazališta u Zagrebu), kojemu je ravnatelj stalni član kr. hrv. zem. kazališta u Zagrebu g. Mihajlo Marković, te će u Narodnom Domu od 18.

do 23. o. mj. prirediti šest predstava i to u četvrtak 18. t. mj. „Prolječno Jutro“ od dra Ogrizovića i „Marietta“ (Tako ti je u dvjeka diete moje), iz ovih sledit će: „Duse“, „Mala čokoladarica“, „Sviet“, „Zrinjski“, „U dolini“, eventualno „Hasanaginica“, „Moral Dulske“ i „Smrt majke Jugovića“.

Cielo osoblje ovog kazališta priznato je od sve naše stampe kao najbolje što putuje hrvatskim zemljama, te svuda za svoje umjetničko igranje bere obilje pohvala i priznanja. Srha ovog kazališta je kulturna, da se narod i u manjim mjestima naše domaje upoznade sa hrvatskom kazališnom umjetnošću i prosvjetlom.

Radi toga preporučamo našem narodu u Pazinu a osobito u okolici pazinskog, da ne propusti tako liepe prigode te ide mnogobrojno vidjeti liepe i umjetničke predstave ovog hrvatskog kazališta.

Zahvala. Velem. Gosp. Anton Andrijić darovao je za siromašne učenike družbine škole u Rapcu K 5, na čem mu se upraviteljstvo dotične škole u ime djece najtoplije zahvaljuje.

Pazin 10. IV. 1912. Na uskrni pone-djeljak pošli smo iz Pazina sa glazbom u Lindar, da se kao i prošle godine bratski pozdravimo i par sati provedemo. Lindarci nas dočekao baš bratski uz gruvanje mužura i sa živio klici. Iz Pazina nas išlo oko 200 svakog stališa, doba i spola, gospoda, gospudje, gospodične, zanatnici i obrtnici. Nu „Piccolo“ javlja danas — čujte i divite se, da su u Lindar išli se-ljaci, gdje su praskale petarde i zujile kugle iz revolvera. Baš „Piccolo“ ima lijpu svojtu za koju piše. Na čast njemu i njegovim.

Na gornju opasku glede pisanja novina naše mile braće „della cultura“ namičo nam se jedno pitanje. Zar nema njihovog jednog lista, koji bi barem jednom o nama pisao istinito, bez mržnje i jala do ludila? Kategorično odgovaram: nema!

Evo dokaza. Čitam u „La voce degli insegnanti“ Nr. 21, gdje ravnatelj ove prkos gimnazije g. Dellapiccola sa svojim potpisom zove jezik slovenski „lingua dispregzata (omraženi jezik), a drugi profesor iste *uzor gimnazije* (!) lingua barbara i idioma barbaro (jezik barbarski). Ovaj piše u ime profesora i potpisuje se Regulus (što tumače, da se njegov zval Kraljić, pa Crnglietto, ali još poturicam uvijek diši del barbaro, pa traž: zvučno ime del regno). „La voce degli insegnanti“ imala bi biti znanstvena smotrna glasilo učitelja i profesora, a kad tamo ona zove jezik sumjestana dispregzata, barbara lingua. Lijepih mi uzgojitelja i lijepe mi gimnazije. Ako su takve glave, kakvi će biti pak repovi? Kakav uzgoj, takva mladež. Nije li to provociranje u najvećoj potenci. Nijeste li gospodo pomislili, da dirate u srce pazinskim građanima hrvatske i slovenske narodnosti, da im barbarski gazite sto im je najmilije, najsvetije: milu i slatku materinu riječ?

Sarla pojмимо, zašto su vaši direktni ili indirektni gojenci zamazali onaj relief, ona dva anđelića na zgradi zabavišta. Sada nam je jasno, kad se čulo u sred bijela dana na Corvu, jednog profesora, kad se u njega nehota gurnuo jedan gradski uličnjak (zapamtite isto Talijan) uzvik-nuti: putana tu madre.

Jasno nam sada, kako vati učenici po ulici ne znaju drugo već insultirati hrvatske djake kad ih sretnu. Kako oni u govoru za svaku drugu riječ bare porca m..... porco D... Shvaćamo sada one izlete u Novake, koji se predvođeni po profesorima, vraćaju u Pazin uz barbarsko urlanje i klicanje viva Italia.

Sve shvaćamo i razumijemo, ali jedno ne razumijemo, gdje su vlasti, gdje je to blaženo c. kr. zemaljsko školsko vijeće? Zar ono ne zna o tome nitla ili čini oreocchio del mercante.

Ustanovljena 1891.

ISTARSKA POSUJILNICA u PULI

registrana zadruga na ograničeno jamčenje

Vlastita kuća (Narodni Dom)

Podružnica u Pazinu.

Daje hipotekarne i mjenbene zajmove i
uz mjesečnu otplatu te prima uloške,
koje ukamačuje uz

4 1/2 %

čisto bez ikakvog odbitka.

Ustanovljena 1891.

Sjetite se družbe sv. Cirila i Metoda

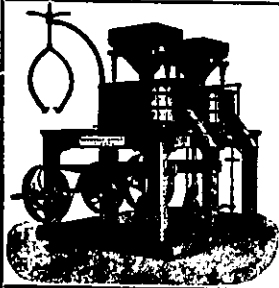
Veliki izbor gotovih odijela i lakih ogrtača
za gospodu i djecu. - Moderna sukna.
- Radnja točna. - Najpovoljnije cijene. -

IGNAZIO STEINER, PULA

PIAZZA FORO.

GORICA TRST

Krojačnica prvoga reda.

NAJBOLJI ŽITNI MLINOVI,

uljarski strojevi, motori, gospodarski strojevi
u najboljoj izradbi i najjeftinije izradjeni,
priredjeni za svako tlo.

Mnoga poduzeća po nama uređjena
u prometu.

Ponude, proračuni na zahtjev besplatni i
bez poštarine od
tehničke poslovnice

EMANUEL I OSKAR KRAUS,

TRST, Via San Nicolò 2/b.

Dobivaju se podpunje opreme za sva obrtnička i industrijalna poduzeća.

Dopisivanje: hrvatski, slovenski, njemački i talijanski.

Svoj k svome!

Objava.

Nova tvornica soda-vode
Julij Cuzzi - Pula

via Carduzzi 5, kod Arene.

Sasma na novo uređjena po najnovijim i higijeničnim propisima,
proizvadjaju napitke iz pravog, naravnog soka sladkog voća (malina,
naranča, limuna). Preporuča svoje proizvode, koji su samo prve
vrsti. - Doprema automobilom.

Svoj k svome!

Austro-hrvatsko

parobrodarsko društvo na dienice u Puntu.

Ravnateljstvo u Puntu.

Vlastito odpravnistvo na Bleof, Riva Cri-
stoforo Colombo.

Plovitbeni red

vrjednji od 1. travnja 1912. do opoziva.

Pruga: Punit-Rijeka.

Svaki dan	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki dan
prje podne				po podne
5—	odl.	VPUNAT	dol.	4.50
5.15	dol.	Krk	odl.	4.35
5.25	odl.	dol.	4.25
6.15	dol.	Glavotok	odl.	3.40
6.20	odl.	dol.	3.35
6.50	odl.	Malinska	odl.	3.0
7—	odl.	dol.	2.25
7.45	dol.	Omitalj	dol.	2.10
7.50	odl.	dol.	2—
8.45	dol.	RIJEKA	odl.	12.55

Uvjeto pristajanje u Mjivicama i Torkolama.

Pruga: Baška-Punit-Rijeka.

Svaki dan	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svaki dan
prje podne				po podne
8.45	odl.	VBaška	dol.	6.10
4.45	dol.	Punit	odl.	5—
5—	odl.	Rijeka	dol.	4.50
5.45	dol.	odl.	12.55

Uvjeto pristajanje u Starej Baški.

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Rab

Svaki Srijedu	Svaki Subotu	POSTAJA	Svaki Srijedu	Svaki Subotu
prje podne	prje podne		po podne	po podne
7.35	10.15	RIJEKA	7.20	9—
8.10	10.50	Opatija	6.45	8.25
8.20	11—	6.35	8.15
8.35	11.15	Lovran	6.20	8—
8.40	11.20	6.10	7.50
12.30	3.10	Rab	2.30	4—

Brza pruga: Rijeka-Opatija-Lovran-Lošinjvli

Svake Nedjel.	Odl. i Dol.	Postaje	Dol. i Odl.	Svake Nedjel.
prje podne				po podne
7.35	odl.	Rijeka	dol.	9.20
8.10	dol.	Opatija	odl.	8.45
8.20	odl.	dol.	8.35
8.35	dol.	Lovran	odl.	8.15
8.40	odl.	dol.	8.10
1.25	dol.	LOŠINJVELI	odl.	3.30

Uvjeto pristajanje u Malomlošinj luca sv. Martin.

Pruga: Rijeka-Nerezine.

Poned.	Četvrt.	Postaje	Utorak	Petak
prje podne	prje podne		po podne	po podne
10.15	7.35	RIJEKA	5—	6—
10.50	8.10	Opatija	4.25	4.25
11—	8.20	4.15	4.15
12.20	9.40	Beli	2.55	2.55
12.30	9.50	2.45	2.45
1.20	10.40	Merag	1.55	1.55
1.30	10.50	1.45	1.45
2.10	11.30	Krk	1.05	1.05
2.20	11.40	12.55	12.55
prje podne	prje podne		prje podne	prje podne
1.40	1.20	Baskanova	11.25	11.25
2—	2:30	11.15	11.20
2:40	2:40	Lopar	10.10	—
4.20	3.49	Rab	9.25	9.05
4.30	4—	9—	9—
4.55	4.25	Lun	8.85	8.35
5—	4.30	8.30	8.30
6.10	5.40	Veći Lošinj	7.20	7.20
6.20	5.50	7.10	7.10
6.30	6—	Mali Lošinj*)	7—	7—
6.40	6.10	6.50	6.50
7.30	7—	NEREZINE	6—	6—

*) Luka Sv. Martina. Uvjeto pristajanje u Puntu i St. Baški

Pruga: Vrbnik-Sv. Marak-SiŃo-Crikvenica

Svaki dan	Odl. i Dol.	POSTAJE	Dol. i Odl.	Svaki dan
prje podne				po podne
4.30	odl.	Vrbnik	dol.	4.30
4.45	odl.	Sv. Marak	odl.	4.15
4.50	odl.	dol.	4.10
5.30	dol.	SiŃo	odl.	3.50
5:40	odl.	dol.	3.20
6—	dol.	Crikvenica	odl.	3—

Pruga Crikvenica-Rijeka.

Svaki dan	Odl. i Dol.	POSTAJE	Dol. i Odl.	Svaki dan
pr. p. odl.		Crikvenica	dol.	2.45
pr. p. dol.		Rijeka.51	dol.	12.45

SVOJ K SVOMU!

Tiskara i knjigoveznica

LAGINJA i DR.

Ulica Giulia, 1. PULA Ulica Giulia, 1.

- Preporuča se za tiskarske, knjigovežke i galanterijske radnje.
- Solidna izradba pečata iz gune.

Imade u zalih tiskanice i knjige za p. n. obćine, crkve, škole, odvjetnike, posujilnice, konsum. društva, trgov. knjige, pisanka za škole, kao i sve pisarsko i tisk. ak. potrebitine.

PEKARNA

LJUDEVIT DEKLEVA

Via Campo Marzio br. 5 - Podružnica Via Sissano 14.

Prodaja svježeg kruha tri puta na dan.

Direktna poslužba u dom i u javnu lokale.

Prodaja svakovrstnog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni. Poslužba brza i točna.

OLOVKE

u korist družbe sv. Cirila i Metoda dobivaju se u

tiskari Laginja i drug. u Puli ulica Giulia x.

uz cijenom od 2 do 10 para.

NAVECA DALMAT-ZATARJA ANTI RADIĆ (SPALATO) Austrovene cimerke safa-badava.

Petrove kapijice.

Dozvolom vis. kr. zem. vlade stavljaju u promet lijek najnoviji i po ljek. ničkim stručnjacima prokazan protj svima bolestima: želudca, crijeva, jetara, bubrega i Sa-tavljen je od samih svježih sokova, bilja korenja, te se preporuča svakome, koji boluju od slabe probave, raznih bol i grčeva želca i u crijevima. Pomaga svako m u protj slaboj probavi, mučnini, kronicnom kataru želudca i crijeva. Umiruje živo i okrepiljuje cijeli organizam.

Cijena: 1 boćica sa 30 kapi, sa boćica 100 i 3 kruna, sa boćica 100 i 5 kruna. U sv. G. k. Franjo postaja Dobivaju se samo u ljekarni

FR. SULLER-A
ZAGREB, Vlaška ulica . . .